

MALI ZNANSTVENICI ISTRAŽUJU:

Zašto se sije božićna pšenica?

Na datum sv. Barbare i sv. Lucije sije se pšenica kao simbol obnove života i plodnosti. Sam običaj je pretkršćanskog porijekla, ali danas ima kršćansku simboliku, a svrha mu je blagoslov ljetine.

Do Božića pšenica lijepo naraste u posudi ispunjenoj vodom ili teglici sa zemljom, te ukrašava božićni stol, a kasnije kutak ispod okićenog bora uz jaslice.

Smisao sijanja božićne pšenice je u narodnom vjerovanju da će cijela nova godina biti uspješnija i plodnija ako pšenica do Božića lijepo zazeleni i bude gusta i visoka.

Uz sv. Luciju javljaju se često vjerovanja vezana uz oči i svjetlo – tako je na Luciju bilo zabranjeno prestiti, tkati i šivati. U Slavoniji bi djevojka na tanjuriću unosila žeravicu u kuću, te predviđala o vrijednosti svog ručnog rada u nadolazećoj godini – ako žeravica nije pala s tanjurića, bio je to dobar znak. Ta vjerovanja vezana uz svjetlo ili žar vuku svoj korijen u porijeklu imena Lucija, što na latinskom znači svjetlo, svijetliti.

No, uz sv. Luciju ipak je najznačajniji običaj različitih predviđanja. Tako se po 12 dana između Lucije i Božića predviđalo vrijeme za svih 12 mjeseci u nadolazećoj godini.

U slavonskim selima djevojke su na 11 papirića napisala imena potencijalnih ženika, a jedan ostavila prazan. Zgužvale bi papiriće i svaki dan zapalile po jedan ne znajući čije se ime nalazi na njemu. Na Božić bi odmotale preostali papirić i saznale ime ženika ili da se neće udati ukoliko im je ostao onaj prazni papirić 😊

U nekim dijelovima Dalmacije djeca se na blagdan sv. Lucije darivaju slatkišima umjesto na Sv. Nikolu!